gemeente Barneveld

Memo

Datum:
23 juni 2026

Onderwerp: Oplegmemo raadsrapporteurs Kaderbrief 2027 VGGM

Ter attentie van: de raadsleden

Afzender: De heren De Kool en Van Schaik

Op de vergadering van de raad van 15 juli en de commissie Bestuur van 30 juni staat de Ontwerpbegroting VGGM.

Eerder ingediende zienswijze

Inhoud kaderbrief 2027
Een belangrijk onderdeel van de kaderbrief 2027 was de uitwerking van structurele besparingen vanaf 2027 en verder. De besparing van 1,7% (maximaal 2%) wordt grotendeels gerealiseerd door incidentele besparingen in 2025 en 2026 structureel te maken. Dit betreffen minder ingrijpende en impactvolle maatregelen, te weten: het begroten van lagere kapitaallasten, het begroten van hogere opbrengst verkoop afgestoten materieel en het temporiseren van het programma ‘Samen.Beter.Bedrijfsvoeren’. Daarnaast wordt het begrotingsuitgangspunt personeelslasten bijgesteld, waardoor voordeel als gevolg van vacatureruimte is ingeboekt, en het lokaal aanbod GGD wordt geregionaliseerd. Dit besparingsvoorstel was hiermee in lijn met de wens van de raad uit de zienswijze op de kaderbrief VGGM 2026.

Zienswijze Kaderbrief 2027
Op de kaderbrief is een zienswijze ingediend, bestaande uit de volgende onderdelen:

1. Heldere uitwerking 2027 en verder. Er is (in bijlage 3) uitvoering gegeven aan een uitgebreide en zorgvuldige uitwerking van mogelijke besparingsopties. Hiermee is in beeld gebracht wat de verstrekkende gevolgen in bepaalde scenario’s zijn, op zowel het thema ‘veiligheid’ als ‘gezondheid’, voor de operationele slagkracht en de toekomstige dienstverlening van VGGM. Op basis daarvan kan met deze kaderbrief een goede afweging van de beleidsmatige keuzes gemaakt worden.
2. Versterken basis op orde. Nogmaals wordt gevraagd om het temporiseren van het programma ‘Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.’ niet ten koste te laten gaan van al behaalde resultaten en het verder komen tot de basis op orde.
3. Lokaal naar regionaal. Aandacht wordt gevraagd voor de voorgestelde beweging van lokaal naar meer regionaal bij de GGD. De collectiviteitsgedachte wordt onderschreven, vanwege de efficiëntere en effectievere dienstverlening. Inzicht wordt gevraagd in de financiële en inhoudelijke gevolgen per gemeente en er wordt benadrukt dat ruimte voor lokaal maatwerk in bepaalde mate noodzakelijk blijft.

4. Weerbaarheidsopgave. Het thema ‘weerbare samenleving’ is belangrijker dan ooit. We zien de noodzaak van het versterken van risicocommunicatie en het opstarten van pilots in iedere veiligheidsregio om een landelijk netwerk van noodsteunpunten te realiseren. Met de aanmelding van de gemeente Barneveld voor deze pilot wordt invulling gegeven aan het belang van een gezamenlijke inzet. Aandacht wordt gevraagd voor een aanpak op de lange termijn, met daarin ook oog voor de voortgang van de uitvoering van het programma op korte termijn.
5. Ombuigingen. In 2026 worden de opgenomen ombuigingen verder uitgewerkt en wordt bezien of en op welke wijze deze ombuiging gerealiseerd wordt voor verbonden partijen.
6. Brede en toekomstgerichte visie. Naast het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht verwachten we van VGGM een brede en toekomstgerichte visie op de continuïteit van de eigen vitale processen en de veerkracht van de organisatie. Dit mede vanwege een nieuwe geopolitieke realiteit. Met als doel om als veiligheidsregio samen met crisispartners goed voorbereid te zijn op nieuwe vormen van dreiging, crisis en verstoring.

Begroting 2027

Beperkte stijging Barneveldse bijdrage
In de ontwerpbegroting 2027 van VGGM is sprake van een beperkte stijging van de Barneveldse GR-bijdrage t.o.v. de eerdere kaderbrief. In totaal gaat het om een stijging van € 29.000 op Veiligheid (spaarverlof) en GGD (vaccineren en TBC). Deze aanpassing wordt verwerkt in de Programmabegroting 2027 als autonome ontwikkeling.

Zienswijze kaderbrief verwerkt; nu geen zienswijze
Op basis van alle ontvangen zienswijzen is de kaderbrief verwerkt tot de nu voorliggende ontwerpbegroting. In de ontwerpbegroting VGGM 2027 heeft de zienswijze geleid tot extra aandacht voor o.a. het thema weerbare samenleving op zowel de korte (pilot noodsteunpunten) als de lange termijn. In november 2025 is het (grotendeels intern gerichte) programmaplan Weerbaarheid VGGM bestuurlijk vastgesteld. De continuïteit van de eigen vitale processen, de veerkracht van de organisatie en de samenwerking met crisispartners is de kern van dit programma, waar de komende jaren intensief aan gewerkt gaat worden.
Het onderdeel van de zienswijze dat er inzicht moet zijn in de financiële en inhoudelijke gevolgen per gemeente is door VGGM ter harte genomen. Gelet op het feit dat de voorgestelde ontwikkeling nog in uitwerking is en de concrete gevolgen per gemeente pas nog maar deels inzichtelijk zijn, is er op dit moment geen aanleiding voor een nieuwe zienswijze. Ook het opnieuw onder de aandacht brengen van ‘de basis op orde’ heeft zeer beperkte meerwaarde.

Zienswijze vóór 3 juli
De raad kan vóór 3 juli een zienswijze kenbaar maken. Behandeling in de raad vindt plaatst op 15 juli. Bespreking in de commissie op 30 juni. Het voorgestelde besluit is onder voorbehoud met de VGGM gedeeld.

Raadsinformatiebijeenkomst
Op maandag 1 juni hebben wij de raadsinformatiebijeenkomst bezocht, waar de begroting is toegelicht. Wij hebben de volgende aandachtspunten:

A. Meer outcome i.p.v. output sturing
De begroting bestaat uit een programmaplan, de pogrammabegroting en bijlagen. In het programmaplan worden de 5 programma’s inhoudelijk toegelicht:
1. Crisisbeheersing

2. Brandweer
3. GGD
4. Ambulancezorg
5. Bedrijfsvoeren

Per programma komen de volgende vragen aan de orde:

1. Wat willen we bereiken
2. Wat gaan we doen om dit te bereiken
3. Hoe meten we of ons doel is bereikt
4. Wat mag het kosten

Het meten of het doel is bereikt gebeurt vooral door het nagaan of de inspanningen zijn geleverd. Maar of deze effect hebben gehad, is niet bekend en blijkt lastig te meten. Dit is output sturing i.p.v. outcome sturing. Wij zouden graag zien dat hier, voor de onderdelen waarvoor dit relevant is, stappen in worden gemaakt. Daarbij zouden wij ook willen zien dat daarbij rekening wordt gehouden met de door de gemeenten ervaren kwaliteit van de beleidsproducten. Wij zullen hier een vinger aan de pols houden, in ieder geval bij de Kaderbrief 2028.

B. Inzicht in welke producten gemeente Barneveld afneemt.
Om de kosten te drukken is er een verschuiving van maatwerk naar algemeen aanbod. In zijn algemeenheid is het zo dat we via de GR-bijdrage van de ene producten wat meer afnemen en van het ander wat minder, waardoor het op financieel vlak in balans is. Specifiek voor de producten die betrekking hebben op de GGD willen we op termijn meer inzicht in wat we niet afnemen, maar waar we wel voor betalen.

C. Er is sprake van een positief resultaat over 2025 van 1,15 miljoen. Zie ook de Jaarstukken 2025, ingekomen stuk 26-118.

D. Het voorstel omvat ook de eerste begrotingswijziging voor 2026. Als gevolg hiervan muteert de gemeentelijke bijdrage niet.

Samenvatting
Het college stelt voor geen zienswijze in te dienen. Wij kunnen ons hierin vinden.